

עבודת סיכום ברטוריקה

הרקע של הנאום

הרקע לנאום זה הוא קרב גטיסברג. קרב זה היה אחד מקרבות השיא של מלחמת האזרחים האמריקאית שנערך בעיירה קטנה בשם גטיסברג במדינת פנסילבניה. במהלך הקרב נהרגו אלפי חיילים בין שני הצדדים אשר נלחמו על שלטון האיחוד או פיצול של המושבות הדרומיות מהאיחוד של ארצות הברית. קרב זה היה סימונו של הפלישה השנייה והאחרונה של צבא הקונפדרציה לצפון. קרב זה נחשב לנקודת מפנה חשובה מאוד, עם מספר הנפגעים הגדול ביותר אשר עמד על עשרות אלפי נפגעים משני הצדדים. לאחר הקרב ידם של כוחות האיחוד הייתה על העליונה ומאז הניצחון המלא של איחוד הצפון על הדרום הפך להיות שאלה של זמן¹.

לאחר הקרב היה צורך גדול לקבור את מספר הגופות העצום של הקרבות, דבר אשר פגע בתושבי העירייה שהיו צריכים להתמודד עם צחנת המתים. צחנת המים גרמה לזיהום ותחלואה רבה בקרב תושבי העירייה. תושבי העירייה קברו בצורה מכובדת את כל המתים של שדה הקרב והדבר היה בחשיבות עליונה עבור תושבי העיר. פנסילבניה רכשה שטח מיוחד עבור בית קברות מיוחד שהוקם עבור אותם חיילים שנהרגו בקרב זה. מתכנן בית הקברות היה אדם בשם דוד וילס. הוא תכנן להקדיש את בית הקברות והזמין את אדוארד אוורט, שהיה בעבר סנטור ומזכיר המדינה של ארצות הברית, לנאום באירוע המרכזי של הקדשת בית הקברות לנופלים. אוורט אז נחשב לאחד מגדולי הנואמים של ארצות הברית והוא עמד במרכז האירוע. במהלך התכנון של האירוע החליטו המתכננים להזמין גם את אברהם לינקולן².

אם כן תפקידו של לינקולן באירוע היה משני ויש הסבורים שהוא הוזמן אליו כמעט בדרך אגב³. לינקולן הצטרף בסופו של דבר לאירוע יחד עם נכבדים אחרים אשר הגיעו למקום כדי לחלוק כבוד אחרון לנופלים. לפי ההערכות שונות במהלך הטקס נוכחו עשרות אלפי אנשים כולל מושלים מכהנים של שש מתוך עשרים וארבע מדינות של מדינות האיחוד. במהלך הטקס עוד העבירו וקברו מחדש גופות, תהליך שעדיין לא הושלם

¹ LaFantasie, Glenn "Lincoln and the Gettysburg Awakening". Journal of the Abraham Lincoln Association. 16: (1995). PP 74

² Selzer, Linda "Historicizing Lincoln: Garry Wills and the Canonization of the 'Gettysburg Address'". *Rhetoric Review*. 16 (1): (1997). Pp. 120–137

³ LaFantasie, Glenn "Lincoln and the Gettysburg Awakening". Journal of the Abraham Lincoln Association. 16: (1995). PP 76

כאשר הטקס התקיים. הנאום של לינקולן התרחש מיד לאחר שהנאום המרכזי של האירוע, אוורט, נאם נאום שארך כשעתיים שלמות⁴.

מלחמת האזרחים של ארצות הברית העניקה למעשה, וזאת הייתה המטרה העיקרית של הנאום, מעטה של הרואיות לחוקה. רבים פירשו את המלחמה בתור שלב הכרחי בתהליך גיבוש הברית הפדרלית. הניצחון של הצפון נתפס בתור הוכחה לצדקת אלה אשר תמכו בנצחיות הברית ולמען שמירת המבנה הפדרלי אותה שמרה החוקה. דמותו של לינקולן הייתה למעשה דמות של קורבן הכרחי לשם שמירת הברית ושמירה על האוטנטיות של החוקה בתור כזו אשר מאפשרת לכל אדם להיות חלק בלתי נפרד מהאומה. לאחר הנאום הפך לינקולן למי שגילם את הלגיטימיות השלטונית שהיא בלתי ניתנת לערעור. הוא למעשה הפך למעין אחד מהאבות המייסדים של האומה והוסיף את הפן הרגשי שהיה חסר בחוקה, בתוך הנאום הזה. ניתן לומר כי החוקה עצמה הייתה צריכה טבילת דם קולקטיבית באמצעות מלחמת האזרחים אשר הראתה לעם כולו כיצד החוקה אמורה לבוא לידי ביטוי במציאות⁵.

מאז סיומה של מלחמת האזרחים אין עוד ערעור משמעותי על נצחיות הברית ועל הלגיטימיות של מבנה המשטר הפדרלי. הפוליטיקאים לא נזקקים עוד לטיעון אשר מדגיש את חשיבות האומה והם לא צריכים להסביר את החשיבות של שמירה על עקרונות החוקה. כיום, ובעקבות נאום גטיסברג והניצחון של הצפון על הדרום, עקרונות אלו ברורים לכל ונחשבים בתור קונצנזוס בחברה האמריקאית⁶.

קהל היעד של הדובר/הנאום.

קהל היעד של הנאום היה קהל השומעים של האנשים אשר פקדו את בית הקברות של גטיסברג ואזרחי ארצות הברית באופן כללי. בשלב זה הנאום כוון כלפי האנשים אשר חיו תחת המסגרת המדינית של איחוד הצפון אולם בסופו של דבר ובאופן מהותי הנאום מכוון לכלל האזרחים של ארצות הברית. במהלך הנאום וכבר בפתיחתו הוא מתאר את הנאום המתאר את "אבותינו". באופן ישיר הוא פונה לקהל השומעים של הנאום אולם באופן

⁴ LaFantasie, Glenn "Lincoln and the Gettysburg Awakening". Journal of the Abraham Lincoln Association. 16:

(1995). PP 74

⁵ אייל נווה. המימד הנשגב של החוקה האמריקאית. זמנים: רבעון להיסטוריה. 1987. חוברת 26. עמ' 98

⁶ שם, עמ' 99.